

Verslag concept

Presidium

Datum vergadering	:	24 juni 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.T. van Dijk
Griffier	:	dhr. J.R. Loggen
Telefoonnummer/e-mail	:	06 – 5157 2643 / loggenj@noord-holland.nl

Aanwezig:		
5	Voorzitter	voorzitter Provinciale Staten, dhr. A.Th.T. van Dijk
	Griffier	dhr. J.R. Loggen
	Leden	Namens de fractie van de PVV, dhr. M. Deen
		Fractievoorzitter DENK, dhr. G.E.E. Everduim
		Fractievoorzitter CDA, dhr. D.G. Heijnen
10		Namens de fractie van FvD, dhr. E.W.J. Jensen
		Fractievoorzitter CU-SGP, dhr. M.C.A. Klein
		Fractievoorzitter GroenLinks, mw. R.P.M. Kocken
		Fractievoorzitter VVD, dhr. E.J. van der Maas
		Fractievoorzitter 50PLUS/PVDO, mw. W. van Soest
15		Fractievoorzitter PvdA, dhr. L. Hj. Voskuil
		Fractievoorzitter D66, mw. I. Zaal
		Fractievoorzitter PvdD, dhr. F.A.S. Zoon
	Adviseurs	Statengriffier mw. K. Bolt, sectormanager Communicatie dhr. O. Beeksm
	Notulist	Verslagbureau Moneypenny/mw. E. Pelgrom
20	Afwezig	Fractievoorzitter FvD, dhr. J. Dessing
		Fractievoorzitter SP, dhr. E. Smaling

--

Agenda

25

1. Opening en mededelingen voorzitter

2. Vaststellen agenda

3. a. Conceptverslag presidium 20 mei 2019

b. Lijst met actiepunten en LTA

30 **4. a. Terugblik/evaluatie PS 27 mei en 17 juni 2019**

b. Conceptagenda PS 8 juli 2019

5. a. Afdoeningsvoorstel Lijst aangenomen moties PS

c. Lijst ingekomen stukken

6. Instellen Statencommissies

35 **7. Tweedaagse bijeenkomst PS en GS**

8. Ondertiteling uitzendingen PS en commissies – deel 2

9. Elektronisch stemmen

10. Terugblik verkiezingscampagne PS 2019

11. Evaluatie Arondéuslezing 2019

40 **12. Rondvraag**

13. Sluiting

1. **Opening en mededelingen voorzitter**

De **voorzitter** opent de vergadering om 11.05 uur.

45

De **voorzitter** kondigt aan dat op 30 en 31 augustus op het eiland Veur-Lent, in de Waal bij Nijmegen, het Democratiefestival plaatsvindt. Politieke, maatschappelijke en overheidsorganisaties kunnen daar met elkaar in gesprek gaan over diverse thema's. De Statenleden zijn voor het festival uitgenodigd.

50 2. **Vaststelling agenda**

- *Het presidium stelt de agenda vast.*

3. **a. Concept-verslag presidium 20 mei 2019**

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van pagina 4 van het verslag meldt de heer **Van der Maas** (VVD) stankoverlast in de fractieruimte van de VVD. Omdat de vergaderruimtes geen airconditioning hebben, kan de fractiemedewerkers geen geschikte werkplek worden geboden. De VVD vraagt om een spoedige oplossing van deze problematiek. De **voorzitter** zegt dat deze meldingen zullen worden opgepakt. Op dit moment wordt al naar diverse verbetermogelijkheden voor de werkplekken gekeken.

55

- *Het presidium stelt het verslag van het presidium van 20 mei 2019 ongewijzigd vast.*

60 3. **b. Lijst met actiepunten en LTA**

- *Het presidium stemt in met de Lijst met actiepunten en de Lange Termijn Agenda.*

4. **a. Terugblik/evaluatie PS 27 mei en 17 juni 2019**

De heer **Van der Maas** (VVD) vond de opeenvolging van een discussie, een interpellatie en de installatieplechtigheid wat ongelukkig. Gasten voor de installatie moesten daardoor erg lang wachten. Het was beter geweest de vergadering anders in te delen. De **voorzitter** zegt dat de griffie daartoe een voorstel heeft gedaan, dat echter niet is overgenomen. Zodra een meerderheid van de Statenleden het belangrijk vindt aandacht te schenken aan een politieke actualiteit, dient daaraan gehoor te worden gegeven. De heer **Van der Maas** (VVD) suggereert om bij een volgende gelegenheid de vergadering op te knippen en de installatie na de dinerpauze te laten plaatsvinden.

65

70

De heer **Klein** (CU-SGP) vraagt of het coalitieakkoord nog formeel wordt vastgesteld. De **voorzitter** zegt dat het coalitieakkoord een afspraak is tussen de coalitiepartijen. Het is een bewuste keuze geweest om PS daarover niet te laten stemmen, geeft **mevrouw Kocken** (GroenLinks) aan. De heer **Klein** (CU-SGP) wijst erop dat PS het hoogste orgaan binnen de provincie zijn. Daarom is het logisch dat PS via het coalitieakkoord een opdracht geven aan GS. **Mevrouw Zaai** (D66) zegt dat het formeel niet nodig is het coalitieakkoord door PS te laten vaststellen. Wel zullen PS zich uitspreken over uitvoeringsprogramma's die uit het akkoord voortvloeien.

75

Mevrouw Van Soest (50PLUS) vindt het van weinig sympathie getuigen dat slechts zeer beperkt werd ingegaan op de inbreng van de oppositie bij het coalitieakkoord. De **voorzitter** neemt kennis van deze opmerking. In reactie daarop benadrukt hij dat de coalitie in de totstandkoming

80

van het akkoord uitgebreid heeft gesproken met zowel de oppositie als het maatschappelijk veld. De heer **Heijnen** (CDA) begrijpt de opmerking van mevrouw Van Soest en hoopt dat in de toekomst naar aanleiding van de inbreng van de oppositie wel een debat zal plaatsvinden. De heer **Klein** (CU-SGP) kan zich in de opmerking van mevrouw Van Soest vinden. Hij denkt dat in de agendering meer ruimte had moeten worden genomen voor zowel het debat over het coalitieakkoord als de feestelijke installatie van het college. De heer **Deen** (PVV) is het daarmee eens.

De **voorzitter** zal voor een volgende keer bij de agendering rekening houden met deze opmerkingen. Tot slot vraagt hij Statenleden om zich bij vroegtijdig vertrek uit de vergadering bij de griffie af te melden, zodat verwarring bij stemmingen e.d. wordt voorkomen.

- *De voorzitter verzoekt Statenleden zich af te melden bij de griffie als zij tijdens de Statenvergadering weggaan.*

4. b. Conceptagenda PS 8 juli 2019

De heer **Voskuil** (PvdA) verwacht dat naar aanleiding van de commissievergadering veel stukken zullen worden aangemerkt als hamerstuk. Als dat zo is, zou hij een later aanvangstijdstip willen afspreken. De **voorzitter** zal hier rekening mee houden.

- *Het presidium stemt in met de conceptagenda van PS van 8 juli 2019.*
- *Indien het aantal hamerstukken naar aanleiding van de interim-commissievergadering van 24 juni daar aanleiding toe geeft, zal de Statenvergadering op 8 juli om 13.00 uur in plaats van om 10.00 uur beginnen.*

5. a. Afdoeningsvoorstel Lijst aangenomen moties PS

- *Het presidium legt de Lijst aangenomen moties voor aan PS.*

b. Lijst ingekomen stukken PS

- *Het presidium legt de Lijst ingekomen stukken voor aan PS.*

6. Instellen Statencommissies

De heer **Heijnen** (CDA) kan zich vinden in de inhoudelijke commissie-indeling. Grondbeleid komt in het voorstel echter bij twee commissies terug. Het CDA vraagt om duidelijk op te nemen bij welke commissie de omgevingsverordening en de omgevingsvisie thuishoren. De heer Heijnen is bereid als voorzitter van de Rekeningencommissie op te treden. Hij krijgt daarvoor unanieme steun. De leden van de Rekeningencommissie kiezen te zijner tijd een plaatsvervangend voorzitter uit hun midden.

De heer **Voskuil** (PvdA) stelt voor om leefbaarheid, gezondheid en milieu over te hevelen naar de commissie MB, omdat deze onderwerpen inhoudelijk goed aansluiten bij de overige onderwerpen van deze commissie. Leefbaarheid, gezondheid en milieu zullen daarom veelvuldig in de commissie MB aan bod komen. De **voorzitter** denkt dat het takenpakket voor deze commissie met het voorstel van de PvdA te zwaar zou worden. Bij de indeling is rekening gehouden met de belasting van de Statenleden.

De heer **Van der Maas** (VVD) kan zich vinden in de voorgestelde commissie-indeling, met dien verstande dat grondbeleid op één plek moet worden ondergebracht. De heer **Deen** (PVV) sluit zich hierbij aan. De PVV kan zich vinden in het commissievoorstel en vindt dat het aantal onderwerpen voor de commissie MB niet verder moet worden uitgebreid. Het is prettig dat mobiliteit en financiën nu uit elkaar getrokken zijn.

Mevrouw **Zaal** (D66) zou de portefeuillevverdeling willen laten als voorgesteld, ook gezien de zwaarte van het pakket van de commissie MB. Zij ziet veel raakvlakken tussen leefbaarheid, milieu en gezondheid en de onderwerpen voor de eerste commissie.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) zou graag zien dat zeehavens en NZKG worden verplaatst naar commissie 3, evenals circulaire economie. Overigens zal de commissie MB bij die verschuivingen nog steeds de zwaarste agenda hebben. Spreekster licht verder toe dat volgens het voorstel de coalitiepartijen de eerste voorzitter voor de commissies leveren, waarbij de gedeputeerde nooit een partijgenoot van deze eerste voorzitter is.

De heer **Klein** (CU-SGP) kan zich vinden in de takenpakketten van de commissies. Graag zou hij de term landbouw willen laten terugkomen in de naam van de eerste commissie. Dit wordt breed gesteund. De commissie zal de naam Natuur, Landbouw en Gezondheid krijgen.

De heer **Zoon** (PvdD) kan zich vinden in het indelingsvoorstel. Gezondheid hoort wat hem betreft bij de eerste commissie.

De **voorzitter** constateert dat er vooralsnog onvoldoende steun is voor de wijzigingsvoorstellen van de heer Voskuil en mevrouw Kocken. Grondbeleid zal worden ondergebracht bij de eerste commissie en de omgevingsvisie bij de tweede. Alle commissies zullen met verschillende gedeputeerden te maken krijgen. Daaruit zal blijken hoe de samenhang tussen onderwerpen in de commissieverdeling uitpakt. Er is altijd ruimte om signalen in te dienen als de indeling niet functioneert als gehoopt. Het is een expliciete opdracht aan de Agendacommissie om in de komende tijd kritisch te observeren of de commissies goed functioneren en of de belasting niet te groot wordt.

De **voorzitter** deelt mee dat de eerste vergadering van de commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid zal plaatsvinden op 11 juli. De griffier zal hierover nog een e-mail sturen. Verzoek aan de fracties is om hun woordvoerders zo snel mogelijk kenbaar te maken.

- 150 • *Het presidium besluit aan Provinciale Staten van 8 juli a.s. de verdeling van portefeuilles over vier Statencommissies en de Rekeningencommissie (zie bijlage) voor te leggen en deze Statencommissies conform art. 80 Provinciewet in te laten stellen, met gekoppeld aan de commissies ter aanwijzing de volgende commissievoorzitters en hun plaatsvervangers:*
- 155 ○ *de 1e middagcommissie Natuur, Landbouw en Gezondheid (commissie NLG), met als commissievoorzitter mw. Van der Waart (GL) en plv. voorzitter mw. Koning (CDA);*
 - *de 1e avondcommissie Ruimte, Wonen en Klimaat (commissie RWK), met als commissievoorzitter dhr. Steeman (D66) en plv. voorzitter dhr. Jensen (FvD);*
 - *de 2e middagcommissie Economie, Financiën en Bestuur, met daaronder de Rekeningencommissie (commissie EFB), met als commissievoorzitter mw. Doevendans en*
 - 160 *plv. voorzitter dhr. Zoon (PvdD). Als voorzitter van de Rekeningencommissie wordt dhr. Heijnen (CDA) voorgedragen;*
 - *de 2e avondcommissie Mobiliteit en Bereikbaarheid (commissie MB), met als commissievoorzitter mw. Larson (VVD) en plv. voorzitter dhr. Klein (CU).*

7. Tweedaagse bijeenkomst PS en GS

165 De **voorzitter** zegt dat als onderdeel van het reeds gevolgde inwerkprogramma ook een tweedaagse voor de nieuwe PS wordt voorbereid waarin Statenleden en leden van Gedeputeerde Staten de gelegenheid wordt geboden elkaar beter te leren kennen. Dat zal de samenwerking ten goede komen.

170 De heer **Van der Maas** (VVD) stelt voor om rondom de rondleiding op de tweede dag een interactief programma op te stellen. De **voorzitter** nodigt de Statenleden uit om daarbij mee te denken.

Mevrouw **Van Soest** (50PLUS) vraagt of het programma ook bedoeld is voor duocommissieleden. De **voorzitter** bevestigt dit.

De heer **Klein** (CU-SGP) zou graag zien dat men op zaterdag wat later kan uitchecken.

175 Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vindt de kosten voor het programma erg hoog. Zij denkt graag mee over invulling van het programma. De heer **Voskuil** (PvdA) zal vragen of iemand in zijn fractie een bijdrage wil leveren.

Ook de heer **Deen** (PVV) en mevrouw **Van Soest** (50PLUS) vinden de richtprijs van € 375 per persoon behoorlijk hoog. De **voorzitter** zegt dat de genoemde prijs bedoeld is als maximum. Het streven zal zijn om daaronder te blijven door scherp te onderhandelen. Op dit moment is nog niets vastgelegd.
180 De omvang van de groep van 80 personen beperkt echter de keuze in het aantal locaties.

- *Het presidium stemt in met het programma (op hoofdlijnen) en de begroting van de tweedaagse bijeenkomst van PS en GS op vrijdag 20 en zaterdag 21 september 2019 en verzoekt de griffie in de verdere uitwerking de kosten te reduceren;*
 - *Mevrouw Kocken van GroenLinks en een Statenlid van de PvdA zullen meedenken over het programma.*
- 185

8. Ondertiteling uitzendingen PS en commissies – deel 2

De **voorzitter** zegt dat de provincie ondertiteling wil uitproberen voordat dit een wettelijke verplichting wordt. Hoe eerder de provincie met deze dienstverlening begint, hoe groter het profijt van het zelflerende vermogen van het systeem. De provincie zal duidelijk maken dat aan de
190 ondertiteling geen rechten kunnen worden ontleend. Afname van de dienst Gecorrigeerde ondertiteling van Notubiz zou aanzienlijke meerkosten van € 60.000 opleveren.

De heer **Voskuil** (PvdA) vindt de meerkosten voor de gecorrigeerde ondertiteling te hoog. Wel ziet hij elders dat de kwaliteit van de teksten bij zogenaamde Ondertiteling on demand van Notubiz soms te
195 wensen overlaat. Hij vindt het de moeite waard te overwegen om alleen voor de vergaderingen van PS de uitgebreidere dienst af te nemen.

De heer **Zoon** (PvdD) vindt de meerkosten van de uitgebreidere dienstverlening te hoog. De PvdD kiest liever voor Ondertiteling on demand met daarbij een duidelijke disclaimer.
200

De heer **Heijnen** (CDA) zou willen weten hoeveel mensen achteraf nog naar de uitzending van vergaderingen met ondertitels kijken. Alleen als dat er veel zijn, heeft de correctie achteraf zin. Het CDA is in ieder geval voorstander van Ondertiteling on demand.

205 De heer **Voskuil** (PvdA) vindt het niet relevant hoeveel mensen de ondertitels zullen bekijken. Verkiezingsuitslagen kunnen immers ook afhangen van een handjevol kiezers. Het gaat hier om een principiële kwestie. Wel is relevant of de weergave van de vergadering voldoende correct is. De PvdA zou willen weten in hoeverre het mogelijk is correcties aan te brengen daar waar de titels sterk afwijken van de gesproken tekst.

210 De **voorzitter** denkt niet dat grote aantallen mensen de uitzendingen zullen terugkijken. Een duidelijke disclaimer bij de ondertiteling komt er hoe dan ook. De griffie zal onderzoeken hoe cijfers kunnen worden verkregen over het aantal views. Door nu met de dienst te beginnen, kan waardevolle ervaring met de titels worden opgedaan. In dat kader keert het onderwerp na een
215 halfjaar terug op de vergadering van het presidium.

- *Het presidium neemt kennis van de nadere informatie over de ondertiteling van de commissie- en PS-vergaderingen en besluit per 01-09-2019 de vergaderingen van Provinciale Staten en commissies te voorzien van 'Ondertiteling on demand' via Notubiz Nederland b.v., voor ca. 220 € 10.000 per jaar en hiervoor jaarlijks € 10.000 bij te ramen op de PS-budgetten (voor de ca. 10 PS- en 40 commissievergaderingen per jaar) en hiervoor eenmalig € 1.000 bij te ramen voor implementatie van 'Ondertiteling on demand' in 2019.*
- *Resultaten en ervaringen, zoals het aantal gebruikers van de ondertiteling en de mate van zuiverheid van de ondertiteling, worden na een halfjaar geëvalueerd in het presidium. Tevens 225 wordt uitgezocht of grove verschrijvingen hersteld kunnen worden, zonder afname van de dienst 'gecorrigeerde ondertiteling'.*

9. Elektronisch stemmen

De **voorzitter** licht toe dat op papier is gezet welke afspraken gemaakt zijn over elektronisch stemmen. Er worden nog tests met het elektronisch stemmen uitgevoerd. Gezorgd wordt dat bij 230 elektronische stemmingen de stemverhoudingen duidelijk zijn en dat er regels zijn voor allerlei situaties die zich bij elektronische stemmingen kunnen voordoen. De Statenzaal is al volledig voor elektronische stemmingen ingericht. Op 8 juli wordt het systeem voor het eerst in de vergadering van PS getoetst.

- *Het presidium besluit dat PS op 8 juli a.s. elektronisch gaan stemmen, waarbij eerst ter 235 vergadering geoefend zal worden.*

10. Terugblik verkiezingscampagne PS 2019

Bij de terugblik merkt de heer **Deen** (PVV) op dat de kosten van de verkiezingsshows Kern van de Zaak erg hoog waren. Hij vraagt zich af of ze in verhouding staan tot het bereik en of het niet beter was geweest slechts één show te organiseren. De **voorzitter** zegt dat het een besluit van het 240 presidium was om meerdere shows te organiseren.

De heer **Klein** (CU-SGP) constateert dat er zeer veel stemwijzers zijn ontwikkeld, zodat het wellicht niet nodig was geweest om geld uit te geven aan een eigen stemwijzer. Tegelijk is de meerwaarde van één objectieve stemwijzer zeer groot. Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vindt dat de eigen stemwijzer zeker meerwaarde heeft gehad. De **voorzitter** zegt dat hierover op weg naar de volgende 245 verkiezingen opnieuw een keuze zal moeten worden gemaakt.

Mevrouw **Zaal** (D66) vond dat er erg veel debatten waren, over veelal dezelfde onderwerpen. Dat legde een grote druk op de agenda's van de lijsttrekkers. Soms ook pasten aanvragen voor debatten niet meer in hun planning. Zij heeft de indruk dat de veelheid aan debatten geen invloed heeft gehad op de opkomst. Anderzijds is het een positief teken dat er veel aandacht was voor de verkiezingen.

250 Een mogelijke oplossing in de toekomst is dat fracties niet altijd hun lijsttrekkers naar deze debatten sturen.

- *Het presidium neemt kennis van de terugblik op de verkiezingscampagne voor de Statenverkiezingen 2019.*

11. Evaluatie Arondéslezing 2019

255 De **voorzitter** zegt dat de werkgroep Arondéslezing zelf een nieuwe voorzitter zal aanwijzen.

De heer **Voskuil** (PvdA) wenst de werkgroep veel succes met de organisatie van de volgende lezing. Hij vraagt aandacht voor toegankelijkheid van de lezing voor doven en slechthorenden. De **voorzitter** zegt dat de werkgroep gevraagd zal worden hierover na te denken. Gedacht kan worden aan de inzet van een doventolk.

- 260
- *Het presidium neemt kennis van de evaluatie door de werkgroep van de Willem Arondéslezing 2019. Met het voorleggen van de evaluatie aan het presidium is voldoende uitvoering gegeven aan voordracht 82 van 7 november 2011;*
 - *Het presidium verzoekt de werkgroep bij de lezing in 2020 de inzet van een doventolk te onderzoeken om op die manier de lezing toegankelijker te maken.*

265 12. Rondvraag

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt of het COE in deze periode zal worden voortgezet. De griffier zegt dat een advies daarover van het vorige COE wordt besproken in de commissie die over Europa-onderwerpen gaat.

270 De heer **Zoon** (PvdD) heeft zorgen over de ICT-voorzieningen bij de provincie. Hij noemt in dat kader de e-mailmigratie en de haperingen in iBabs. Graag zou hij willen kunnen printen vanaf zijn tablet. De **voorzitter** geleidt de vraag over het printen door naar de griffie.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 12.05 uur.